

Temat III. KOŚCIÓŁ KATOLICKI

(17.12.2022)

Katecheza

CO OZNACZA SŁOWO „KOŚCIÓŁ”?

Polskie słowo „Kościół” (*ekklesia*, z greckiego *ek-kalein* – „wołać poza”) oznacza „zwołanie”. Określa ono zgromadzenie ludu, na ogół o charakterze religijnym. Jest to pojęcie często używane w Starym Testamencie w języku greckim w odniesieniu do zgromadzenia ludu wybranego przed Bogiem (...). Pierwsza wspólnota tych, którzy uwierzyli w Chrystusa, określając się jako „Kościół”, uznaje się za spadkobierczynię tamtego zgromadzenia. W niej Bóg „zwołuje” swój lud ze wszystkich krańców ziemi. Pojęcie *Kyriake*, od którego pochodzą *Church*, *Kirche*, znaczy: „ta, która należy do Pana”. (por. KKK 751)

Kościół chciany i założony przez Pana

Kiedy Jezus wyznaczył apostoła Szymona Piotra na głowę swojego Kościoła, powiedział do niego: „Ty jesteś Piotr [czyli Skała], i na tej Skale zbuduję Kościół mój...”. (Mt 16,18). Z tych słów jasno wynika, że Jezus chciał zbudować **swój** Kościół. Jezus Chrystus jest **założycielem** Kościoła, do którego należą ludzie są włączani przez chrzest (por. 1P 2, 9). Jezus zgromadził wokół siebie pierwszą wspólnotę apostołów (por. Mt 10,2-4) i innych uczniów. W ciągu dwóch do trzech lat inicjacji i formacji wprowadził ich w swoją naukę (por. Mt 13, 10-17) i przygotował do przyszłej misji kościelnej: głoszenia i ustanawiania Królestwa Bożego we wszystkich narodach.

Wydarzenie krzyża stało się prawdziwą „**godziną narodzin Kościoła**”. We krwi i wodzie, które wypłynęły z przebitego boku Jezusa (por. J 19, 34), Ojcowie Kościoła widzą pierwsze wylanie Ducha Chrystusa, a więc Ducha Świętego na Kościół. Przelana krew jako znak śmierci stała się znakiem zmartwychwstania i życia. Interpretacja ta została na nowo podkreślona przez Sobór Watykański II: tak jak Ewa wyszła z boku Adama, tak teraz „z boku umierającego na krzyżu Chrystusa zrodził się przedziwny sakrament całego Kościoła” (*Sacrosanctum Concilium*, 5, 13). Następnie poprzez zmartwychwstanie Chrystusa i wylanie Ducha Świętego w dniu Pięćdziesiątnicy Kościół został dopełniony i objawiony.

Kościół, „wyposażony” i prowadzony przez Pana

Jezus prowadzi Kościół przez swoje Słowo i przez swoich pasterzy: „Kto was słucha, mnie słucha...” (Łk 10, 16). Pasterze Kościoła są przewodnikami i obrońcami... w drodze do świętości. Lud Boży nie jest więc demokratycznym stowarzyszeniem, które może samodzielnie decydować o prawdach i przyznawać sobie duchowe uprawnienia.

Jezus udzielił swoim uczniom i ich następcom **władzy** duchowej, aby jako szafarze mogli udzielać wiernym Jego sakramentów (= boskich środków zbawienia), np. **chrzczyć** (por. Mt 28,19), sprawować **Eucharystię** (por. Łk 22,19-20) i **odpuszczać** ludziom **grzechy** w Jego imieniu (por. J 20,22-23). Obdarzył ich także misją **wypędzania demonów** i **uzdrawiania chorych** (por. Łk 9,1; Mt 10,1).

Kościół, zjednoczony z Panem jak w jednym ciele

Św. Paweł często mówi obrazowo o Kościele jako **Ciele Chrystusa**. Sam Chrystus jest Głową – my, ochrzczeni, jesteśmy poszczególnymi członkami (por. Kol 1, 18), które wzajemnie się uzupełniają i służą sobie (por. 1Kor 12,12-31a), Chrystus jest Oblubieńcem, Kościół jest Jego **Oblubienicą** (por. Ef 2,23-27; 2Kor 11,2), nabytą Jego krwią (por. Dz 20,28).

Poprzez udział odkupionych w Jego Mistycznym Ciele, Chrystus dał im jeszcze więcej niż to, co posiadali jako Jego stworzenia przed upadkiem (przyjaźń z Bogiem w raju). Odkupieni ludzie nie tylko zostali uwolnieni od winy grzechu pierwotnego. Mogą oni należeć do Jego Ciała (Kościoła) jako żywe członki. Mają oni aktywnie uczestniczyć w budowaniu Kościoła: w misji Jezusa Chrystusa, który chce uczynić wszystkich ludzi członkami swego Ciała (por. Mt 28, 16-20). To powołanie do budowania Ciała Chrystusa oznacza również powołanie do uczestnictwa w odkupieńczym dziele Chrystusa: „Teraz raduję się w cierpieniach za was i ze swej strony w moim ciele dopełniam braki udreń Chrystusa dla dobra Jego Ciała, którym jest Kościół”. (Kol 1,24).

WIERZYĆ W KOŚCIÓŁ

W Nicejsko-Konstantynopolitańskim Symbolu wiary czytamy:

„Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostolski Kościół

Jeden: Prawdziwy Kościół Jezusa Chrystusa może być tylko jeden, ponieważ jest nierozdzielnie związany ze swoją Głową. Wspólnoty podobne do kościelnych, które zachowały tylko część prawd wiary (czyli tylko segmenty wiary), nazywane są więc sektami.

Święty: Kościół jest święty dlatego i o tyle, o ile stanowi jedność z Jezusem Chrystusem, Synem Bożym i Synem Człowieczym. Do Kościoła należą jako członkowie Ciała Chrystusa święci i grzesznicy. Dzięki Słowu Bożemu i sakramentom wszyscy ludzie mogą się uświęcać, a więc powinni i mogą stawać się świętymi – nawet w ostatnich minutach życia, jak w przypadku dobrego łotra na krzyżu.

Powszechny: Kościół jest „powszechny” (katolicki = uniwersalny), ponieważ kocha wszystkich ludzi wraz z Bogiem oraz uznaje i głosi całość prawd wiary w Jezusie Chrystusie i ma pełnię środków zbawienia. Unika wszystkiego co sekciarskie i wykluczające. Jest też powszechny bo jest posłany do wszystkich ludzi. Nie tylko ci ochrzczeni, którzy żyją na tym świecie, należą do tego Kościoła, „Kościola walczącego”. Kościół ten jest zawsze jednocześnie także „Kościółem triumfującym” w niebie i „Kościółem cierpiącym” w czyśćcu.

Apostolski: Kościół jest apostolski ze względu na swoje źródło, ponieważ trzyma się Tradycji Apostołów oraz rozumie i głosi Jezusa tak jak oni. Jest też apostolski ze względu na strukturę – jest prowadzony przez następców apostołów. Realizuje też misyjne posłanie apostołów (J 20, 21; Mt 28, 19-20).

CZY MOŻNA WYSTĄPIĆ Z KOŚCIOŁA?

„Każdy ochrzczony należy do Kościoła na zawsze, nawet jeśli oddzieli się od niego przez grzechy ciężkie lub opuszcza go formalnie przez akt apostazji. Przez chrzest jest i pozostaje dzieckiem Bożym. Pobożne życie i udział w uroczystościach wspólnoty kościelnej są zewnętrznymi znakami tego dziecięstwa wobec Boga, ale go nie wywołują” (por. K. Wallner, *Wprowadzenie do Katechizmu*).

CZY KOŚCIÓŁ MOŻE ZGINĄĆ?

Nie, Jezus założył go na niezwykłych skałach. Kościół zawsze przechodził i będzie przechodził kryzysy, może też zostać zniszczony w pewnych miejscach czy obszarach, ale nigdy nie zostanie zniszczony jako całość, ponieważ Syn Boży i Człowieczy, który jest Głową Kościoła, dopuszcza słabości, błędy i prześladowania, aby ludzie mogli uzyskać wgląd w siebie, dojść do nawrócenia oraz dojrzewać przez trudności. Ale ON nigdy nie pozwala Kościołowi zatonać. Okręt Piotra może zostać uszkodzony, ale nie może zostać zatopiony: „Ty jesteś Piotr [czyli Skała], i na tej Skale zbuduję Kościół mój, a bramy piekielne go nie przemogą” (Mt 16,18).

EUCHARYSTIA – „KOD DNA” KOŚCIOŁA

Jezus Chrystus przejął liturgię ofiarną Starego Przymierza i dopełnił ją przez własną ofiarę na krzyżu. Celebrował tę liturgię w Wielki Czwartek i w ten sposób ustanowił własną celebrację ofiarną Wieczery Pańskiej, prześlągalną ofiarę odkupienia, celebrację eucharystyczną. Dla Kościoła jest ona głównym źródłem pogłębiania wiary (liturgia SŁOWA), działania moralnego (liturgia OFIARY) i życiodajnej JEDNOŚCI z Bogiem i między ludźmi (liturgia KOMUNII).

NA POGŁĘBIENIE:

Katechizm Kościoła Katolickiego: powołanie kapłańskie, prorockie i królewskie: p. 783-786. Kościół to Mistyczne Ciało: p. 790-795

W. Wermter, *Tajemnica Miłości, Poezja ku wieczności*, Częstochowa 2000, s. 286-288 („Kocham Cię, Kościele!”).